

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Јавне установе Техничка школа Бања Лука
за период 01.01-31.12.2023. године**

Број: РВ035-24

Бања Лука, 24.04.2024. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја.....	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	4
	Извјештај о ревизији усклађености	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	7
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	8
	1. Увод.....	8
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја.....	8
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	8
	4. Набавке.....	10
	5. Припрема и доношење буџета.....	11
	6. Финансијски извјештаји.....	11
	6.1. Приходи и примици, расходи и издаци.....	12
	6.1.1. Приходи и примици	12
	6.1.2. Расходи и издаци	12
	6.2. Имовина, обавезе и извори	14
	6.2.1. Нефинансијска имовина.....	15
	6.2.2. Финансијска имовина и разграничења.....	15
	6.2.3. Обавезе и разграничења	16
	6.2.4. Властити извори.....	16
	6.3. Ванбилансна евиденција	17
	6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	17
	6.5. Образложења уз финансијске извјештаје	17

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Јавне установе Техничка школа Бања Лука који обухватају: Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у главној књизи трезора на рачуноводственом фонду 01; Преглед прихода, примитака, расхода и издатака на рачуноводственим фондовима од 01 до 05; Преглед имовине, обавеза и извора са стањем на дан 31.12.2023. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, образложења уз обрасце годишњег финансијског извјештаја и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, финансијски извјештаји Јавне установе Техничка школа Бања Лука истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2023. године; приходе, примитке, расходе и издатке, као и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 – 2810. Наша одговорност за провођење ревизије је детаљније описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 – Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Према Правилнику о финансијском извјештавању буџетских корисника финансијске извјештаје Јавне установе Техничка школа Бања Лука чине табеларни прегледи наведени у нашем извјештају. Усвојени оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској подразумијева да се све трансакције, процјене и политике одмјеравају у односу на усаглашеност са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор.

Ревизијски налази и закључци о фер и истинитој презентацији финансијских извјештаја Јавне установе Техничка школа Бања Лука се ослањају на прописани оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској.

Због чињенице да се у предметним финансијским извјештајима не презентује финансијски резултат, не изражавамо мишљење о финансијском резултату за 2023. годину.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања, довољни и одговарајући да нам пруже основу за наше мишљење.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године није извршен у складу са чланом 5. став (1. и 2.), 17. став (4) и чланом 20. став (1) тачка 2. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза, јер није извршено утврђивање физичких и вриједносних одступања између књиговодственог стања и стварног стања имовине и обавеза, нису сачињене пописне листе готовине, потраживања и обавеза, а извјештаји о проведеном попису не садрже податке о стручној и професионалној квалификацији и радном ангажману лица ангажованих на попису.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.2. овог Извјештаја:

Остали расходи обрачунског карактера прецијењени су у износу од 2.541 КМ, а потцијењени су расходи за материјал за образовање у износу од 2.235 КМ и расходи по основу утрошка горива у износу од 306 КМ. Наведени расходи нису исказани у складу са чланом 90. и 100. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, јер исти представљају текуће расходе који захтијевају одлив новчаних средстава и не представљају расходе обрачунског карактера.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.3. овог Извјештаја:

Остали издаци из трансакција са другим јединицама власти потцијењени су у износу од 5.612 КМ, а за исти износ су прецијењени расходи за бруто плате запослених и финансијски резултат ранијих година, јер Јавна установа Техничка школа Бања Лука није извршила исправку материјално значајне грешке из претходног периода у складу са чланом 115. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС ЈС 3 - Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке.

Као што је наведено под тачком 6.2.1. овог Извјештаја:

Вриједност објекта Јавне установе Техничка школа Бања Лука прецијењена је за 22.656 КМ, јер је признато улагање у санацију електроинсталација у објекту које није извршено, што није у складу са чланом 26. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема.

Као што је наведено под тачком 6.2.2. овог Извјештаја:

Краткорочна потраживања су прецијењена у износу од 10.946 КМ, као и краткорочна финансијска имовина из трансакција за другим јединицама власти у најмањем износу од 17.251 КМ, а потцијењени су расходи од усклађивања вриједности финансијске имовине у најмањем износу од 17.251 КМ, јер није вршена корекција финансијске имовине која није наплаћена по истеку рока од 12 мјесеци у складу са чланом 73. став (1. и 2.) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у образложењима уз обрасце годишњих финансијских извјештаја; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није

гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као последица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија, такође, укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 24.04.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију финансијских извјештаја Јавне установе Техничка школа Бања Лука за 2023. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Јавне установе Техничка школа Бања Лука за 2023. годину су, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Јавна установа Техничка школа Бања Лука у току 2023. године ангажовала је извршиоце по уговору о дјелу за послове који представљају редовну дјелатност Школе, што није у складу са чланом 205. став (1) Закона о раду.

Као што је наведено под тачком 4. овог Извјештаја:

Извршене набавке робе и услуга у вриједности од 33.395 КМ нису обухваћене планом набавки, нити су донесене посебне одлуке о покретању поступака набавки, што није у складу са чланом 17. став (1. и 3.) Закона о јавним набавкама.

Набавка опреме у вриједности од 14.031 КМ спроведена је путем више поступака директног споразума чиме је извршено дијељење предмета набавке, што није у складу са чланом 15. став (7) и 87. став (3) истог закона.

Јавна установа Техничка школа Бања Лука након проведеног поступка набавке опреме и монтаже исте на својој интернет страници није објавила одлуку о избору најповољнијег понуђача, што није у складу са чланом 70. став (6) Закона о јавним набавкама.

За набавке робе и уградње исте, као и услуга поправке и одржавања електроинсталација добављачима је по испостављеним фактурама исплаћена уговорена вриједност а да при томе роба није испоручена односно услуге извршене, што није у складу са чланом 3. уговора о набавкама.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је, такође, одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Јавне установе Техничка школа Бања Лука обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Јавне установе Техничка школа Бања Лука.

Бања Лука, 24.04.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) поступци и процедуре провођења пописа, усаглашавање књиговодственог стања са стварним стањем и извјештавање врши у складу са чланом 5. став (1. и 2.), 17. став (4) и чланом 20. став (1) тачка 2. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.
- 2) врши суштинска контрола књиговодствених исправа, у складу са чланом 5. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 3) у оквиру расхода обрачунског карактера евидентирају расходи који не захтијевају одлив готовине, у складу са чланом 100. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 4) исправка материјално значајне грешке из претходног периода врши у складу са чланом 115. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС ЈС 3 - Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке,
- 5) признавање и вредновање улагања у објекте врши у складу са чланом 26. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема и
- 6) врши корекција краткорочних потраживања која нису наплаћена по истеку рока од 12 мјесеци у складу са чланом 73. став (1. и 2.) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) распоређивање запослених на радна мјеста врши у складу са бројем извршилаца предвиђеним чланом 7. тачка (7) подтачка 3. Правилника о организацији и систематизацији радних мјеста у Јавној установи Техничка школа Бања Лука,
- 2) ангажовање извршилаца по основу уговора о дјелу врши за послове ван дјелатности Јавне установе Техничка школа Бања Лука, у складу са чланом 205. став (1) Закона о раду и
- 3) планирање, избор поступака јавних набавки, објава одлуке о избору најповољнијег понуђача и изјаве по основу сукоба интереса врши у складу са чланом 15. став (7), 17. став (1. и 3.), 52. став (7), 70. став (6) и чланом 87. став (3) Закона о јавним набавкама, као и да се уговорене обавезе извршавају у складу са одредбама уговора.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о средњем образовању и васпитању;
- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Закон о трезору;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Закон о платама запослених у основним и средњим школама и ђачким домовима у Републици Српској;
- Посебни колективни уговор за запослене у области образовања и културе Републике Српске;
- Закон о раду, чланови 35, 39, 41, 48, 204-207;
- Закон о доприносима;
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, X, XII и XIII;
- Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида, члан 26. и 27.;
- Одлука о утврђивању цијене рада;
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле;
- Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле;
- Правилник о врсти стручне спреме наставника и стручних сарадника у средњим техничким и средњим стручним школама;
- Правилник о поступку за пријем у радни однос у средњој школи и начину бодовања критеријума за пријем и
- Правилник о организацији и систематизацији радних мјеста у Јавној установи Техничка школа Бања Лука.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Јавна установа Техничка школа Бања Лука (у даљем тексту: Школа) основана је 1939. године, а под наведеним називом дјелатност средњег образовања и васпитања обавља од 1998. године. Оснивач Школе је Влада Републике Српске, а својство правног лица стечено је уписом у судски регистар код надлежног суда.

Обављање дјелатности, организација рада и друга питања значајна за рад Школе прописана су Законом о средњем образовању и васпитању („Службени гласник Републике Српске“ број 41/18, 35/20, 92/20 и 55/23).

У Школи се годишње образује око 1.400 ученика за занимања у области машинства и обраде метала, саобраћаја и од школске 2023/24 године геологије, рударства и металургије (смјер геолошки техничар).

Органи управљања и руковођења Школом су Школски одбор и директор, које у име оснивача именује Министарство просвјете и културе Републике Српске (у даљем тексту: Министарство) на период од четири године. Школски одбор чини седам чланова, а рад истих је добровољан и без накнаде.

Средства за рад обезбијеђена су из буџета Републике Српске (у даљем тексту: Република), буџета Града Бања Лука (у даљем тексту: Град), издавањем школског простора и донацијама правних лица. Пословање Школе одвија се у систему јединствених рачуна трезора чија је главна књига сходно изворима финансирања у оквиру Главне књиге трезора Републике и Главне књиге трезора Града (у даљем тексту: ГКТ).

Школа нема директни приступ апликацијама ГКТ, већ попуњава прописане обрасце за трезорско пословање, на основу којих Министарство и Град уносе податке у пословне књиге. За тачност књиговодствених исправа на основу којих су попуњени обрасци за трезорско пословање, одговорна је Школа.

На Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији Школе за период 01.01-31.12.2023. године није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске провела је ревизију финансијских извјештаја Школе за 2014. годину и том приликом дате су четири препоруке (двје за финансијске извјештаје и двје за усклађеност).

С обзиром на проток времена од претходног ревизијског ангажмана, провјера провођења препорука датих у наведеном извјештају није предмет ове ревизије.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Статутом као основним општим актом Школе утврђени су организација, начин рада, управљање и руковођење, стручни органи и друга питања значајна за рад установе.

Број наставника и стручних сарадника утврђује се Годишњим програмом рада, док су врста образовања и начин пријема прописани Правилником о врсти стручне спреме наставника и стручних сарадника у средњим техничким и средњим стручним школама („Службени гласник Републике Српске“ број 29/12, 80/14 и 83/15) и Правилником о поступку за пријем у радни однос у средњој школи и начину бодовања

критеријума за пријем („Службени гласник Републике Српске“ број 24/19). Радна мјеста, врста образовања и број извршилаца осталих радника утврђени су Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста у Школи.

На дан 31.12.2023. године у Школи је у радном односу било 145 запослених, од којих су 125 на неодређено, 14 на одређено вријеме и шест су приправници.

Од јуна 2023. године на радном мјесту домар распоређен је један извршилац више у односу на број извршилаца предвиђен чланом 7. тачка (7) подтачка 3. Правилника о организацији и систематизацији радних мјеста у Школи.

У току 2023. године по основу уговора о дјелу ангажовани су извршиоци за послове дефектолога и асистента у настави који представљају редовну дјелатност Школе, што није у складу са чланом 205. став (1) Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“ број 1/16, 66/18 и 119/21).

У складу са Одлуком о именовању Комисија за годишњи попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године, извршен је попис и евидентирање резултата пописа имовине и обавеза. Ревизијским испитивањем провођења истог утврђено је да проведеним пописом није извршено утврђивање стварног стања имовине и обавеза, физичких и вриједносних одступања између књиговодственог стања и стварног стања (ревизијом утврђено одступање) у смислу члана 5. став (1. и 2.) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“ број 45/16 и 113/21), јер. Такође, нису сачињене пописне листе готовине, потраживања и обавеза (члан 17. став (4) Правилника), а извјештаји централне пописне комисије и појединачних пописних комисија не садрже податке о стручној и професионалној квалификацији и радном ангажману лица ангажованих на попису (члан 20. став (1) тачка 2. наведеног правилника).

Књиговодствене исправе (улазни рачуни) нису контролисане сходно члану 5. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“ број 115/17 и 118/18), јер су подаци унесени у пословне књиге а да претходно није у писаном облику потврђено да је књиговодствена исправа потпуна, истинита, рачунски тачна и да одражава суштину пословног догађаја на који се односи.

У складу са одредбама Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“ број 1/22) Школа је сачинила годишњи извјештај електронским попуњавањем обрасца Извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2023. годину са прилозима. У Школи је именовано лице одговорно за успостављање, спровођење и развој финансијског управљања и контроле, дефинисани су кључни пословни процеси и у току су активности на изради књиге пословних процеса, сходно Закону о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 91/16) и Упутству о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“ број 99/17).

Сходно наведеном и већини тачака овог извјештаја успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да обезбиједи истинито и фер извјештавање и усклађеност са релевантним законским и другим прописима.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **распоредивање запослених на радна мјеста врши у складу са бројем извршилаца предвиђеним чланом 7. тачка (7) подтачка 3. Правилника о**

организаџији и систематизаџији радних мјеста у Јавној установи Техничка школа Бања Лука,

- **ангажовање извршилаца по основу уговора о дјелу врши за послове ван дјелатности Јавне установе Техничка школа Бања Лука, у складу са чланом 205. став (1) Закона о раду,**
- **поступци и процедуре провођења пописа, усаглашавање књиговодственог стања са стварним стањем и извјештавање врши у складу са чланом 5. став (1. и 2.), 17. став (4) и чланом 20. став (1) тачка 2. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза и**
- **врши суштинска контрола књиговодствених исправа, у складу са чланом 5. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.**

4. Набавке

Планом јавних набавки са посебном одлуком о покретању поступка набавке за 2023. годину планиране су набавке укупне вриједности 384.390 КМ без пореза на додату вриједност, од чега за набавку робе 23.846 КМ, услуга 275.074 КМ и радова 85.470 КМ.

У 2023. години проведене су набавке укупне вриједности 318.268 КМ, а највећи дио се односи на набавку опреме, материјала за потребе образовног процеса, канцеларијског материјала, услуге одржавања зграде и превозних средстава, као и услуге осигурања запослених, ученика и имовине. Набавке су проведене поступцима директног споразума, осим једног поступка конкурентског захтјева за достављање понуда (набавка и монтажа водотијесних лампи).

Ревизијским испитивањем обухваћен је један конкурентски захтјев за достављање понуда вриједности 10.390 КМ и десет директних споразума укупне вриједности 45.294 КМ.

Извршене набавке (опреме за опремање кабинета за практичну наставу; набавке и монтаже водотијесних лампи; набавке и уградње електричних потребштина, прибора и материјала; услуга поправке и одржавања електричних инсталација) укупне вриједности 33.395 КМ нису обухваћене планом набавки нити су донесене посебне одлуке о покретању поступка набавки, што није у складу са чланом 17. став (1. и 3.) Закона о јавним набавкама (у даљем тексту: Закон).

Набавка опреме за опремање кабинета за практичну наставу (14.031 КМ) спроведена је путем више поступака директног споразума чиме је извршено дијелење предмета набавке, што није у складу са чланом 15. став (7) и 87. став (3) Закона.

Након проведеног поступка набавке и монтаже водотијесних лампи Школа на својој интернет страници није објавила одлуку о избору најповољнијег понуђача, што није у складу са чланом 70. став (6) Закона. Такође, на интернет страници није објављена изјава представника Школе по основу сукоба интереса, сходно члану 52. став (7) наведеног закона.

За набавке водотијесних лампи и монтаже истих, електричног материјала и уградње истог, као и услуга поправке и одржавања електроинсталација добављачима је по испостављеним фактурама исплаћена уговорена вриједност а да при томе роба није испоручена односно услуге извршене, што није у складу са чланом 3. уговора о набавкама (тачка 6.2.1. извјештаја).

Препоручује се директору да обезбједи да се планирање, избор поступака јавних набавки, објава одлуке о избору најповољнијег понуђача и изјаве по

основу сукоба интереса врши у складу са чланом 15. став (7), 17. став (1. и 3.), 52. став (7), 70. став (6) и чланом 87. став (3) Закона о јавним набавкама, као и да се уговорене обавезе извршавају у складу са одредбама уговора.

5. Припрема и доношење буџета

Припрема и доношење буџета Школе за 2023. годину извршена је према изворима финансирања у складу са чланом 158. Закона о средњем образовању и васпитању, којим је прописано да се средства за рад средњих школа које оснива Република обезбјеђују из буџета Републике, буџета јединице локалне самоуправе и других извора (издавањем школског простора и посредством донација). Сходно наведеном буџет Школе саставни је дио буџета Републике и буџета Града.

Из буџета Републике обезбјеђују се средства за расходе за бруто плате запослених, дио накнада из радног односа, бруто накнаде ван радног односа, расходе за стручно усавршавање запослених, трошкове републичког или вишег ранга такмичења, као и дио издатака за произведену сталну имовину. Средства се планирају на основу Годишњег програма рада Школе на који је Министарство дало сагласност.

Из буџета Града обезбјеђују се средства за трошкове превоза запослених, расходе по основу коришћења робе и услуга, трошкове општинског и регионалног такмичења и дио издатака за произведену сталну имовину.

Министарство сачињава збирни буџетски захтјев за све средње школе, те након одобреног буџетског оквира за средње школе у буџету Републике, врши распојелу средстава по школама.

Школи је за 2023. годину одобрен буџет у укупном износу од 4.016.689 КМ. Након усвојеног Буџета Републике за 2023. годину Министарство је обавијестило Школу да је истој одобрен буџетски оквир у износу од 3.611.189 КМ. Одлуком о усвајању Ребаланса буџета Града за 2023. годину („Службени гласник Града Бања Лука“ број 14/23) Школи је одобрен буџетски оквир у износу од 405.500 КМ, од чега су расходи за накнаде за превоз на посао и са посла 59.000 КМ, дневнице за службена путовања 600 КМ, расходи по основу коришћења робе и услуга 338.200 КМ, расходи по судским рјешењима 500 КМ, издаци за нефинансијску имовину 5.000 КМ и остали издаци 2.200 КМ.

6. Финансијски извјештаји

Школа је, у складу са чланом 46. и 47. став (1) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“ број 15/17 и 17/22), сачинила обрасце годишњих финансијских извјештаја посебно за ГКТ Републике, ГКТ Града и збирно: Образац 2.01 - Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственом фонду 01, Образац 3а - Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственим фондовима од 01 до 05, Образац 4а - Функционална класификација расхода и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у ГКТ, Образац 5а - Преглед имовине, обавеза и извора исказаних у ГКТ и Образложења уз финансијске извјештаје, који су достављени Министарству уз одређено кашњење у односу на рок дефинисан чланом 47. став (4) наведеног правилника.

Министарство збирно планира буџет за све средње школе и сходно томе Образац 2.01 за позиције исказане у ГКТ Републике, не садржи податке о аналитички планираном буџету за појединачну организациону јединицу, односно Школу.

Након усвојеног Ребаланса буџета Републике за 2023. годину („Службени гласник Републике Српске“ број 99/23) Министарство није обавијестило Школу о промјени износа одобрених средстава (одобрен буџетски оквир за све средње школе мањи је

за 3.214.800 КМ у односу на првобитни буџет), а извршење буџета Школе у дијелу који финансира Република за 9% је више у односу на првобитни буџет.

6.1. Приходи и примици, расходи и издаци

Приходи (осим обрачунских) и примици исказани су у износу од 128.089 КМ, од чега на фонду 01 износ од 126.694 КМ (приходи 10.194 КМ и примици 116.500 КМ) и фонду 03 приходи у износу од 1.395 КМ.

Расходи (осим обрачунских) и издаци исказани су у износу од 4.366.145 КМ, од чега на фонду 01 износ од 4.348.334 КМ (расходи 4.099.217 КМ и издаци 249.117 КМ) и фонду 03 износ од 17.811 КМ (расходи 1.395 КМ и издаци 16.416 КМ). У ГКТ Града исказани расходи и издаци нижи су за 3% у односу на одобрен буџетски оквир.

6.1.1. Приходи и примици

Укупни приходи и примици исказани су у износу од 145.763 КМ, а чине их приходи у износу од 29.263 КМ и примици у износу од 116.500 КМ.

Приходи се односе на непореске приходе (10.194 КМ), приходе обрачунског карактера (17.674 КМ) и на фонду 03 исказане трансфере од ентитета (1.395 КМ).

Непорески приходи највећим дијелом се односе на приходе по основу накнаде за административне трошкове рада комисија за полагање возачких испита у Испитном центру који је смјештен у Школи (1.800 КМ) и закупа школског простора (7.469 КМ).

Приходе обрачунског карактера чине помоћи у природи од правних лица (донација климе, рачунарске опреме и програма за контролу и праћење основних средстава) у износу од 6.709 КМ, обрачунати приходи по основу трансакција размјене у земљи 1.405 КМ и остали приходи обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти (наплаћено потраживање од Фонда здравственог осигурања Републике Српске из ранијег периода) у износу од 9.560 КМ.

Примици се највећим дијелом односе на остале примитке из трансакција са другим јединицама власти (115.230 КМ), а чине их наплаћена потраживања по основу породилшког одсуства (101.148 КМ) и боловања (14.082) која се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања.

6.1.2. Расходи и издаци

Укупни расходи и издаци исказани су у износу од 4.535.585 КМ, од чега на фонду 01 износ од 4.517.774 КМ (расходи 4.268.657 КМ и издаци 249.117 КМ) и фонду 03 износ од 17.811 КМ (расходи 1.395 КМ и издаци 16.416 КМ).

6.1.2.1. Текући расходи

Текући расходи исказани су у износу од 4.100.612 КМ, а чине их расходи за лична примања запослених, расходи по основу коришћења робе и услуга и расходи по судским рјешењима у износу од 185 КМ.

Расходи за лична примања запослених исказани су у износу од 3.744.529 КМ, а чине их расходи за бруто плате запослених (3.543.855 КМ), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (81.355 КМ), накнаде плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата (76.810 КМ) и расходи за отпремнине и једнократне помоћи – бруто (42.509 КМ).

Расходи за бруто плате запослених се односе на расходе за основну плату након опорезивања (2.177.316 КМ), увећање основне плате по основу радног стажа (120.044 КМ), расходе за порез (149.129 КМ) и збирне доприносе на плату (1.097.366 КМ).

Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада се односе на расходе за накнаде за превоз на посао и са посла (59.322

КМ), јубиларне награде (1.100 КМ), дневнице за службена путовања у земљи (10 КМ), допринос за добровољно пензијско осигурање на терет послодавца (20.220 КМ), расходе за порез (144 КМ) и збирне доприносе на накнаде (559 КМ).

Расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата се односе на расходе за накнаду плата за вријеме боловања и породилског одсуства који се не рефундирају (74.043 КМ) и накнаду плате предсједнику синдикалне организације (2.767 КМ).

Расходи за отпремнине и једнократне помоћи (брutto) се односе на расходе за отпремнине по колективном уговору (30.409 КМ), новчане помоћи приликом рођења дјетета (7.700 КМ) и расходе за новчане помоћи у случају смрти члана уже породице (4.400 КМ).

Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на одредбе Закона о платама запослених у основним и средњим школама и ђачким домовима у Републици Српској и Посебног колективног уговора за запослене у области образовања и културе Републике Српске.

Расходи по основу коришћења робе и услуга исказани су у износу од 355.898 КМ, а чине их расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга (267.406 КМ), режијског материјала (12.738 КМ), материјала за посебне намјене (9.034 КМ), текућег одржавања (9.521 КМ), путовања и смјештаја (1.765 КМ), стручних услуга (23.020 КМ) и остали некласификовани расходи (32.414 КМ). Потцијењени су у износу од 2.541 КМ јер су исти евидентирани у оквиру обрачунских расхода (тачка 6.1.2.2. извјештаја).

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга највећим дијелом се односе на расходе по основу утрошка електричне енергије (46.919 КМ), централног гријања (179.207 КМ), комуналних услуга (29.322 КМ), расходе за услуге коришћења фиксног телефона (2.921 КМ), мобилног телефона (1.261 КМ), интернета (2.411 КМ), расходе за поштанске услуге (3.218 КМ) и на фонду 03 исказане расходе за услуге превоза (1.395 КМ).

Расходи за режијски материјал највећим дијелом се односе на расходе за канцеларијски материјал (4.881 КМ) и материјал за одржавање чистоће (6.472 КМ).

Расходи за материјал за посебне намјене се односе на расходе за материјал за потребе образовног процеса (3.399 КМ), материјал за спортске активности (440 КМ) и остали материјал за образовање (5.195 КМ).

Расходи за текуће одржавање се односе на расходе за текуће одржавање објеката (6.440 КМ), превозних средстава (499 КМ), опреме (1.736 КМ) и расходе за остало текуће одржавање (846 КМ).

Расходи по основу путовања и смјештаја се односе на расходе по основу путовања и смјештаја (999 КМ) и расходе по основу утрошка горива (766 КМ).

Расходи за стручне услуге највећим дијелом се односе на расходе за услуге осигурања запослених, ученика и имовине (9.977 КМ), услуге информисања и медија (8.016 КМ) и остале стручне услуге - систематски преглед запослених и др. (4.358 КМ).

Остали некласификовани расходи највећим дијелом се односе на расходе за бруто накнаде по уговору о дјелу (20.769 КМ), уговору о допунском раду (1.718 КМ) и доприноса за професионалну рехабилитацију инвалида (7.521 КМ).

6.1.2.2. Расходи обрачунског карактера

Расходи обрачунског карактера исказани су у износу од 169.440 КМ, а односе се на расходе по основу амортизације грађевинских објеката, опреме и нематеријалне имовине (166.899 КМ) и остале расходе обрачунског карактера (2.541 КМ).

Остали расходи обрачунског карактера односе се на укалкулисане обавезе за текуће расходе (расходи по основу коришћења робе и услуга) који захтијевају одлив новчаних средстава и не представљају расходе обрачунског карактера како је то дефинисано чланом 90. и 100. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“ број 98/16, 115/17, 118/18 и 97/23). Сходно наведеном, остали расходи обрачунског карактера прецијењени су у износу од 2.541 КМ, а потцијењени су расходи за материјал за образовање у износу од 2.235 КМ и расходи по основу утрошка горива износу од 306 КМ.

Препоручује се директору да обезбиједи да се у оквиру расхода обрачунског карактера евидентирају расходи који не захтијевају одлив готовине, у складу са чланом 100. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.1.2.3. Издаци

Издаци су исказани у износу од 265.533 КМ, а чине их издаци за нефинансијску имовину (121.131 КМ) и остали издаци (144.402 КМ).

Издаци за нефинансијску имовину се односе на издатке за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију објеката образовних институција у износу од 100.000 КМ и издатке за набавку опреме у износу од 21.131 КМ (4.715 КМ фонд 01 и 16.416 КМ фонд 03).

Издатке за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију објеката образовних институција чине резервисана буџетска средства која је Влада Републике Српске у 2023. години одобрила за санацију дијела школског крова.

Издаци за набавку опреме се односе на издатке за набавку ТВ опреме (1.359 КМ), рачунарске опреме (15.957 КМ) и опреме за намјештај образовних установа (3.815 КМ).

Остали издаци највећим дијелом се односе на издатке за накнаде плата за породилјско одсуство (115.244 КМ) и боловање (27.553 КМ) који се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања. Издаци за накнаде плата за вријеме боловања који се рефундирају од фонда обавезног социјалног осигурања потцијењени су у износу од 5.612 КМ, а за исти износ су прецијењени расходи за бруто плате запослених и финансијски резултат ранијих година, јер исправка материјално значајне грешке из претходног периода (евидентираних потраживања по основу рефундација за накнаду плата из доприноса за здравствено осигурање која нису призната од стране Фонда здравственог осигурања) није извршена у складу са чланом 115. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС ЈС 3 - Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке (параграф 46).

Препоручује се директору да обезбиједи да се исправка материјално значајне грешке из претходног периода врши у складу са чланом 115. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС ЈС 3 - Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке.

6.2. Имовина, обавезе и извори

Школа је на дан 31.12.2023. године исказала имовину нето вриједности 3.045.276 КМ (бруто вриједност 10.233.116 КМ и исправка вриједности 7.187.840 КМ), а чине је нефинансијска имовина и финансијска имовина и разграничења.

6.2.1. Нефинансијска имовина

Нефинансијска имовина исказана је у нето вриједности 2.932.979 КМ и у цијелости се односи на нефинансијску имовину у сталним средствима (бруто вриједност 9.623.004 КМ и исправка вриједности 6.690.025 КМ).

Нефинансијска имовина у сталним средствима се односи на произведену сталну имовину нето вриједности 2.672.415 КМ (бруто вриједност 9.346.194 КМ и исправка вриједности 6.673.779 КМ) и непроизведену сталну имовину нето вриједности 260.564 КМ (бруто вриједност 276.810 КМ и исправка вриједности 16.246 КМ).

Произведену сталну имовину чине објекти образовних институција нето вриједности 2.472.446 КМ, постројења и опрема 196.387 КМ и нематеријална произведена имовина (рачунарски програми) нето вриједности 3.582 КМ.

Књиговодствена евиденција објеката Школе одступа од стварног стања јер је у пословним књигама признато улагање у санацију електроинсталација у Школи која није извршена до завршетка ове ревизије, што није у складу са чланом 26. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема (параграф 14). По основу наведеног улагања у 2022. години извршено је резервисање буџетских средстава на издацима за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију објеката образовних институција. По проведеним поступцима набавке робе (водотијесне лампе и електроматеријал) и уградње исте и услуга поправке и одржавања електроинсталација испостављене су фактуре од стране добављача (01. и 02. јуна 2023. године), које је директор потписао и печатом Школе овјерио иако од стране добављача роба није испоручена односно услуге извршене. Инспекцијским надзором дана 16.06.2023. године утврђено је значајно оштећење крова изнад радионичког дијела објекта, а након накнадне контроле Рјешењем урбанистичко-грађевинског инспектора Града од 16.10.2023. године забрањена је употреба радионичког дијела објекта док се не изведу радови на санацији дијела школског крова. Обавезе према добављачима у укупном износу од 22.656 КМ измирене су у октобру 2023. године. Школа је сходно захтјеву који је дана 13.11.2023. године упутила добављачу водотијесних лампи, обавијештена од стране истог да ће наведену робу ускладиштити у својим просторијама и испоруку извршити по завршетку санације дијела школског крова. Сходно претходно наведеном, вриједност објекта Школе прецијењена је за 22.656 КМ, а за исти износ потцијењен је финансијски резултат текуће године (исказан на генералном - општем организационом коду).

Нето вриједност постројења и опреме највећим дијелом се односи на комуникациону и рачунарску опрему (111.702 КМ) и опрему за образовање (75.254 КМ).

Непроизведену сталну имовину чини земљиште (228.474 КМ) и нематеријална непроизведена имовина – лиценце (32.090 КМ).

Препоручује се директору да обезбиједи да се признавање и вредновање улагања у објекте врши у складу са чланом 26. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема.

6.2.2. Финансијска имовина и разграничења

Финансијска имовина и разграничења исказана су у нето вриједности 112.297 КМ (бруто вриједност 610.112 КМ и исправка вриједности 497.815 КМ) и у цијелости се односе на краткорочну финансијску имовину и разграничења.

Краткорочну финансијску имовину и разграничења чине готовина, краткорочна потраживања, краткорочна разграничења и краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

Готовина је исказана у износу од 247 КМ и односи се на готовину у благајни Школе.

Краткорочна потраживања исказана су у нето вриједности 16.802 КМ (брutto вриједност 514.617 КМ и исправка вриједности 497.815 КМ), а односе се на потраживања по основу издавања школског простора (5.857 КМ), потраживања за ненаплаћене непореске приходе (9.655 КМ) и потраживања по основу пореза на додату вриједност (1.290 КМ).

Исправка вриједности краткорочних потраживања односи се на ненаплаћена потраживања из ранијег периода, по основу издавања пословног простора Шопинг центра (496.352 КМ) и физкултурне сале (1.463 КМ).

Краткорочна разграничења исказана су у износу од 33.046 КМ, а односе се на разграничења по основу неизмирених обавеза за накнаде плата за вријеме породилшког одсуства и боловања која се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти исказана су у износу од 62.202 КМ, а односе се на потраживања по основу рефундација за накнаду плата из доприноса за здравствено осигурање и дјечију заштиту.

Школа није досљедно вршила процјену краткорочних потраживања са становишта њихове наплативости на дан билансирања, односно корекцију потраживања која нису наплаћена по истеку рока од 12 мјесеци у складу са чланом 73. став (1. и 2.) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Због наведеног прецијењена су потраживања за ненаплаћене непореске приходе у износу од 9.655 КМ, потраживања по основу пореза на додату вриједност 1.291 КМ, потраживања по основу рефундација за накнаду плата у најмањем износу од 17.251 КМ и финансијски резултат ранијих година (исказан на организационом коду Града) у износу од 10.946 КМ, а потцијењени су расходи од усклађивања вриједности финансијске имовине у најмањем износу од 17.251 КМ.

Препоручује се директору да обезбиједи да се врши корекција краткорочних потраживања која нису наплаћена по истеку рока од 12 мјесеци у складу са чланом 73. став (1. и 2.) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.2.3. Обавезе и разграничења

Укупне обавезе на дан 31.12.2023. године исказане су у износу од 400.200 КМ и чине их краткорочне обавезе, које се односе на обавезе за лична примања запослених (340.222 КМ) и обавезе из пословања (59.978 КМ).

Обавезе за лична примања запослених се односе на обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде плата (317.298 КМ) и обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада, отпремнина и једнократних помоћи из децембра 2023. године (17.105 КМ), као и обавезе за порез и доприносе на исплаћене јубиларне награде из 2011. и 2012. године (5.819 КМ).

Обавезе из пословања највећим дијелом се односе на обавезе према добављачима за набавку робе и услуга у земљи (59.860 КМ).

Са 29.02.2024. године измирене су обавезе за лична примања запослених настале у 2023. години (334.403 КМ) и дио обавеза према добављачима (57.319 КМ).

6.2.4. Властити извори

Школа нема исказаних властитих извора, јер није било пословних догађаја који би захтијевали евидентирање на властитим изворима.

6.3. Ванбилансна евиденција

Током 2023. године у Школи није било пословних догађаја који би захтијевали евидентирање на ванбилансним позицијама.

6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

У Образложењима уз финансијске извјештаје објелодањено је да потенцијалне обавезе Школе по основу два судска поступка износе укупно 12.965 КМ.

6.5. Образложења уз финансијске извјештаје

Школа је сачинила Образложења уз финансијске извјештаје која пружају основне информације о Школи, законско-правној основи за израду извјештаја, рачуноводственој основи, примијењеним рачуноводственим политикама, као и образложења појединачних позиција презентованих у извјештајима и друге значајне информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја.

Ревизијски тим

мр Данијела Тепић, с.р.

Константин Павловић, с.р.